

Wrocław, 24 lutego 2011 roku

WK.60/313/K-109/10

**Pani
Katarzyna Janecka
Dyrektor Miejskiej Szkoły Podstawowej
w Jedlinie – Zdrój**

ul. Jana Pawła II 5
58 – 330 Jedlina - Zdrój

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła, w dniach od 9 do 22 grudnia 2010 r., kontrolę gospodarki finansowej Miejskiej Szkoły Podstawowej w Jedlinie – Zdrój. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz jej ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano Pani Dyrektor w dniu podpisania.

Stwierdzone w trakcie kontroli, przeprowadzonej w Miejskiej Szkole Podstawowej w Jedlinie - Zdrój, nieprawidłowości i uchybienia wynikały głównie z niedostatecznej staranności w przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa.

Przeprowadzona kontrola wykazała uchybienia i nieprawidłowości przy realizacji następujących zadań:

W zakresie księgowości

W dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w wykazie użytkowanych programów komputerowych brak było zatwierdzenia przez kierownika jednostki wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, co było niezgodne z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

W obowiązującej w Szkole Instrukcji kontroli i obiegu dowodów finansowo – księgowych, w której określono przyjęte zasady rachunkowości, jako podstawę prawną przywołano nieaktualne przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.). Podstawy prawne nie zostały zaktualizowane pomimo dwukrotnej zmiany przepisów regulujących zasady rachunkowości.

W 2009 roku nie ujęto w urządzeniach księgowych 7 dowodów księgowych (faktur/rachunków), dotyczących zakupu towarów i usług w 2009 r., co spowodowało, że zobowiązania jednostki według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. zostały zaniżone o kwotę 1.105,13 zł. Działanie takie było sprzeczne z zasadą memoriału określoną w przepisie art. 6 ust. 2 ustawy

o rachunkowości, która przewiduje, że do aktywów lub pasywów danego okresu sprawozdawczego zalicza się koszty dotyczące przyszłych okresów oraz przypadające na ten okres sprawozdawczy, koszty, które jeszcze nie zostały poniesione. W efekcie opisanej nieprawidłowości księgi rachunkowe nie spełniały wymogu rzetelności, określonego w art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Błędne zapisy w zakresie dat, kwot, pojedynczych cyfr na dowodach księgowych poprawiano poprzez zamazywanie korektorem poprzedniego zapisu i zamieszczanie na nim nowego zapisu, co stwierdzono w 6 dowodach księgowych z 2010 roku, dokumentujących poniesione wydatki w łącznej kwocie 7.806,26 zł. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że stwierdzone błędy w zapisach poprawia się poprzez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty.

W zakresie wydatków

Kontrola dokumentów księgowych dotyczących zaliczek udzielonych w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 września 2010 r. wykazała, że dowody księgowe dotyczące rozliczenia zaliczek nie były zatwierdzane do rozliczenia przez Dyrektora Szkoły, co stanowiło naruszenie przepisów ustalonych w pkt 3, w związku z pkt 6 lit. d Załącznika Nr 1 do Instrukcji kontroli finansowej i obiegu dowodów finansowo – księgowych, które stanowią, że „za dowody księgowe uważa się również rozliczenia, a warunkiem zakwalifikowania dowodu do ujęcia w ewidencji księgowej jest zatwierdzenie dowodu do wypłaty przez dyrektora jednostki lub pełnomocników” oraz stanowiło niewypełnienie obowiązku wynikającego z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, w myśl którego dowód księgowy podlega sprawdzeniu i zatwierdzeniu. W jednym przypadku ustalono, że Dyrektor zatwierdziła do ujęcia w urzędzeniach księgowych fax faktury na kwotę 85,00 zł pomimo, że fax dokumentu, zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości nie stanowi dowodu księgowego, podlegającego ujęciu w księgach rachunkowych, a tym samym nie daje podstaw do rozliczenia zaliczki.

W 2010 roku z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań zapłacono odsetki w kwocie 68,22 zł. Zapłata 28 faktur/rachunków, wystawionych w okresie od 1 listopada 2009 r. do 28 lutego 2010 r., na łączną kwotę 26.237,41 zł, nastąpiła po terminie płatności, z opóźnieniem wynoszącym do 48 dni. Takie postępowanie stanowiło naruszenie przepisów art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), zgodnie z którymi wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W obowiązującym w Szkole Regulaminie określającym wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez

Gminę Jedlina – Zdrój, wprowadzonym Uchwałą Rady Miasta Jedlina – Zdrój Nr XXV/143/09 z dnia 17 kwietnia 2009 r., zmienionym Uchwałą Rady Miasta Jedlina - Zdrój Nr XXXIII/178/10 z dnia 18 marca 2010 r., przewidziano w rozdziale III pn. „Dodatek motywacyjny” przyznawanie dodatków motywacyjnych nauczycielom po spełnieniu wskazanych tam warunków. Dyrektor Szkoły przyznawała dodatki motywacyjne bez wskazania czy i jakie warunki spełnił nauczyciel. Przyznawanie dodatku motywacyjnego, po spełnieniu przez nauczyciela warunków, wymaga również przepis § 6 rozporządzenia z dnia 31 stycznia 2005 r. Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. Nr 22, poz. 181 ze zm.).

Kontrola wykazała, że dokonywano wypłaty należności z tytułu odbytych podróży służbowych, pomimo braku podania w rozliczeniach godzin rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej (73 % próby), a w dwóch przypadkach stwierdzono wypłatę należności za przejazd środkami komunikacji lokalnej w zaniżonej wysokości, co było niezgodne z zasadami określonymi w przepisach § 4 ust. 2, § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz., 1990). Wypłacono należności z tytułu podróży służbowych odbytych samochodem prywatnym, pomimo że w poleceniu wyjazdu służbowego nie wskazano pojemności skokowej silnika samochodu prywatnego, którym odbyto podróż służbową, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.) koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, których wysokość zależy od pojemności skokowej silnika pojazdu .

Wydatek w kwocie 6.000,00 zł, poniesiony w 2009 r., na rozbudowę urządzenia monitorującego o dwie kamery zewnętrzne i jedną kamerę wewnętrzną oraz rozszerzenie i przystosowanie do obecnych wymogów istniejącego systemu rejestrującego ujęto w § 4300 „Zakup usług pozostałych”, podczas gdy całość wydatku, zgodnie z Załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.) podlegała ujęciu w § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”.

W zakresie pobierania dochodów

Przy ustalaniu odpłatności dla szkół językowych za wynajem sal dydaktycznych Szkoły w 2010 r., Dyrektor Szkoły nie przestrzegała obowiązującego w tej sprawie Zarządzenia Dyrektora Szkoły z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie określenia sposobu ustalenia cen i opłat za wynajem pomieszczeń w budynku Miejskiej Szkoły Podstawowej w Jedlinie – Zdroju, w którym zostały określone ceny

i opłaty za wynajem pomieszczeń jako iloczyn stawki (1,10 zł) za 1 m² wynajętej powierzchni. W zawartych w 2010 roku dwóch umowach, czynsz ustalono kwotowo: w Umowie z dnia 7 stycznia 2010 r. - w kwocie 500,00 zł za 120 godzin dydaktycznych (4,17 zł za godzinę dydaktyczną), w Umowie najmu lokalu użytkowego z dnia 18 stycznia 2010 r. – w kwocie 4.500,00 zł (20 zł za godzinę lekcyjną). W wyniku nie przestrzegania ww. Zarządzenia czynsz ustalony Umową z dnia 18 stycznia 2010 r. został zaniżony o kwotę 3.543,75 zł.

W zakresie gospodarki składnikami majątku

Księgi rachunkowe ewidencji syntetycznej i analitycznej prowadzone do konta 011 „Środki trwałe” według stanu na 30 września 2010 r. nie spełniały wymogów rzetelności i terminowości ich prowadzenia stawianego art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości. Stwierdzono niezgodność obrotów ewidencji analitycznej i syntetycznej konta 011 w kwocie 331.983,03 zł, która stanowiła wartość ewidencyjną budynku szkolnego, przekazanego z dniem 30 grudnia 2009 r. Gminie. W trakcie kontroli, wysięgowano z ewidencji analitycznej budynek szkoły, prawie rok po przekazaniu budynku, co naruszyło przepis art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z przytoczonym przepisem do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Na koncie 011 ewidencjonowano środki trwałe, o wartości poniżej 3.500 zł, co było niezgodne z unormowaniami wewnętrznymi określonymi w Załączniku nr 1 do Instrukcji kontroli finansowej i obiegu dowodów finansowo – księgowych, które stanowią, że środki trwałe o wartości niższej niż wartość ustalona w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych podlegają jednorazowemu umorzeniu w 100% przez spisanie ich w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a zatem podlegały ujęciu na koncie 013. Ewidencję na nie właściwym koncie stwierdzono w odniesieniu do 28 przedmiotów o łącznej wartości 64.820,79 zł. Takie działanie było niezgodne z opisem funkcjonowania kont 011 i 013 zawartym w Załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) i obowiązującym od 31 lipca 2010 r. Załączniku nr 3 do rozporządzenia w tej samej sprawie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Nieprawidłowości wystąpiły również w prowadzeniu ewidencji analitycznej do konta 013 „Pozostałe środki trwałe”, polegające na braku wpisu do księgi inwentarzowej symbolu, numeru dowodu i daty jego nabycia oraz braku informacji o miejscu jego użytkowania. Taki sposób ewidencji nie odpowiadał wymogom określonym w art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zapisy w księgach rachunkowych powinny zawierać co najmniej określenie rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Pani Dyrektor Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.), w szczególności:
 - a) uaktualnienie dokumentacji opisującej przyjęte przez Szkołę zasady (politykę) rachunkowości, w szczególności w zakresie wykazu stosowanych programów komputerowych wraz z określeniem wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia ich eksploatacji, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z przepisu art. 10 ust. 2 ustawy,
 - b) wykazywanie zobowiązań w prawidłowej wysokości poprzez ujmowanie w księgach rachunkowych odpowiedniego roku wszystkich dowodów księgowych, dotyczących poniesionych wydatków zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy,
 - c) terminowe ujmowanie w ewidencji analitycznej konta 011 "środki trwałe" wszystkich operacji zbywania środków trwałych, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy,
 - d) stwierdzanie sprawdzenia i zakwalifikowanie dowodów do ujęcia w księgach rachunkowych zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy,
 - e) uzupełnienie brakujących zapisów ewidencji analitycznej pozostałych środków trwałych w zakresie nazwy i numeru dowodu, na podstawie którego przedmiot został wprowadzony do ewidencji oraz wskazania miejsca jego użytkowania, zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
 - f) poprawianie błędów w zapisach księgowych, w sposób przewidziany w art. 25 ust. 1 ustawy.
2. Przestrzeganie obowiązku terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań, celem niedopuszczenia do uszczuplenia środków publicznych wskutek zapłaty odsetek za zwłokę, stosownie do wymogów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).
3. Przyznawanie dodatków motywacyjnych nauczycielom zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie określającym wysokość stawek i szczegółowych warunków przyznawania dodatków oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Jedlina – Zdrój, wprowadzonym Uchwałą Rady Miasta Jedlina – Zdrój Nr XXV/143/09 z dnia 17 kwietnia 2009 r., ze zm.
4. Rozliczanie kosztów podróży służbowych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej

- jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.).
5. Klasyfikowanie wydatków na zakup środków trwałych oraz ich ulepszenie do właściwych rozdziałów i paragrafów, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.).
 6. Ustalanie należności za wynajem pomieszczeń Szkoły zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu Dyrektora z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie określenia sposobu ustalania cen i opłat za wynajem pomieszczeń w budynku Miejskiej Szkoły w Jedlinie Zdroju, w jednolity sposób dla wszystkich najemców;
 7. Dokonanie analizy zapisów na kontach 011 i 013 i przeksięgowaniu na właściwe konta środków trwałych i pozostałych środków trwałych, tak by ewidencja na tych kontach odpowiadała zasadom funkcjonowania kont 011 i 013 zawartych w Załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu przedstawionych wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Leszek Orpel

Burmistrza Miasta Jedlina - Zdrój